

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Vidéken:
 Egy hóra . . . 1 kor. Egy hóra . . . 1 kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolós szerkesztő:
NIPOS BÉLA.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Plac-utca 47. és 49. szám.

Vigyázzon a király!

A pártközi konferencia.

Miért nem voltak ott az élőhalottak?

A szövetkezett ellenzék ma kiállotta a tűzpróbát. Egy-két tagja kivételével, akik azonban kimentették magukat, a szövetkezett baloldal és az új disszidensek mindannyian megjelentek az új városháza nagy termében megtartott pártközi konferencián.

Ez a nap történelmi nevezetességű, elsősorban azért, mert a nemzet 1848. óta ilyen egyértelműen nem követelte nemzeti jogainkat. Másodsorban azért, mert most már láthatja a nemzet, hogy a Tisza gárda még alkotmány megvédésében sem akar a többi pártokkal együtt működni, amikor pedig erre határozottan felhívták.

Hisz Kossuth Ferencz a pártközi értekezlet megnyitó beszédében is következőket hangoztatta:

Ebben a súlyos helyzetben csak arra kérem önöket **ne keressük ami elválaszt egymástól, hanem ami**

egyesít bennünket, mert egyesült erővel visszaverhetjük az ismét megújult hagyományos támadásokat és mint őseink mi is teljesítjük kötelességünket, akikre a nemzet sorsát reá bízta.

Ennek dacára ezek az egyének nem jöttek el a konferenciára, hanem azonosították magukat Tisza Istvánnal, aki azt állítja, hogy a vezéreknek nem lett volna szabad a nemzetet értesíteni, **hogy a saját királya az alkotmányára és hazájának, függetlenségére tör.**

Helyes most már tudja a nemzet, hogy az élőhalottak miért nem voltak ott mert ő nekik ma is az a hitvallásukhoz a nemzet előtt el kell titkolni hazájának veszedelmét és azt, hogy a király **plóczái**, a kiket tanácsosoknak hívnak, **lépten, nyomon becsapják**, és hogy hiszékenységgel visszaélnak.

A mai pártközi konferenciának elsősorban az ad óriási jelentőséget, hogy a királyt **figyelmezteti, hogy eddig és ne tovább**, mert ha tovább halad a megkezdett uton **esküjével jut ellenkezésbe.**

De nem csak ezért van óriási jelentősége, a mai konferenciának, hanem azért is, mert a néppárt egyik tagja nyíltan felvette azt a kérdést, hogy nem e érkezett el az az idő, amikor minden pártnak **Kossuth Lajos zászlóját lobogató függetlenségi párthoz kell csatlakoznia.**

Ekkor olyan óriási eljenzés támadt, hogy a jelenlevő képviselők azt hitték, hogy most azonnal **leborulhat Kossuth Ferencz is, mint édes apja 1848-ban**, azon az örökké emlékeztetes országgyűlésen, **a nemzet nagysága előtt**, vagyis az összes jelenlevő **pártok beolvadnak az országgyűlési függetlenségi pártba.** Erre azonban az időt még nem tartják a vezérek elérkezettnek, mert biznak abban, hogy a király megsziveli a figyelmeztetést és nem halad az **örvény** útja felé, mert az bizonyos, hogy ha Bécsben továbbra is a nemzet szabadsága ellen törnek, hazánkban csak két párt lesz. Az egyik a **Kossuth párt, vagyis a 48-as párt, a másik a 49-es párt, az igazi Kossuth Lajos párt, vagy más szóval köztársasági párt.**

N. L.

Párizsi történetkék.

Baleset.

A bulvaron történt.

Egy vágató automobil elütött egy hölgyet.

Éles sikoly . . . A hölgy összeesik . . . Az automobil repülve menekül.

Az összeeső tömeg, élén a sarki rendőrrel, a közeli gyógytárba szállítja a baleset áldozatát, hogy az első segítséggel megmentse komolyabb következményektől. Hal istennek az ijedségnél nagyobb baja nem is esett.

A gyógytárban hamarosan fölélesztik az elaléltat s amikor már visszanyerte az eszméletét, haza akarják szállítani bérkocsin.

Mi a czime, madame? kérdi az orvos hangon.

A hölgy — még mindig félig önkívületben — halkán feleli:

— Poszt reziant . . .

Egy típus.

— Vikomte de N . . . kétségtelenül a legszéniálisabb emberek egyike, akit valaha ismertem, — mesélte a minap a klub vacsorán közös barátunk, a szellemes Martinet. — Képzeljék el ennek az urnak a karrierjét: harmincz éves, ősrégi főrangú család sarja, becézett meczenása a színpadok huez éves művésznőinek és legünnepeltebb gavallérja a szalonoknak. Évente

százezer frankot költ, de a birtokai a holdban vannak.

— Hogy hogy? — kérdezték megütkezéssel Martinet hallgatói. — Hát honnan meríti a vicomte a jövedelmeit?

Martinet finom mosollyal magyarázta meg a talányt:

— Ez, uraim, a viszonyokban rejlik, párizsi viszonyokban. Lássák, ha a vikomte szerényen élne, ha nem volnának kedvesei, ha nem rendezne garden-partikat, egyszóval: ha nem költene évenként százezer frankot, száz frankot sem adna neki senki kölcsön. Így azonban pompás ügyességgel gyűjti az adósságokat . . . Lássák, ez párizsi karrier és nem is csodálatos. Aki egyszer megkezdte a hitelszerzést, annak a hitele kiapadhatatlan. A vikomte, saját bevallása szerint, a két milliónál tart az adósságai összegében.

— De hát, — szól közbe valaki, — egyszer mégis csak határa lesz a dolognak; a bankok megsokalják . . .

— A bankok talán igen, de a vicomte barátai nem . . . Vannak urak, akik mindig megtiszteltetésnek tartják, ha olyan váltón szerepelhet, a nevük, amelyiken egy vicomte neve díszel, Egy vicomte — a Maurice nevű polgártárs neve mellett! Hisz ez mégér egy kézzsoritást.

Látogató.

Egy párizsi kis palota előtt, amelyben az X. színház egyik csodaszép táncos-

nője lakik, — megáll egy parasztszekér. Recsegő gördülése kellemetlen zajt üt a gummikerekekhez szokott utcában.

A szekérből kék zubbonyos öreg paraszt száll ki, előbb rágyújt a pipára, mint aki fontos dologra készülődik, aztán odatipeg az üvegablakos, vasrózsákkal ékes kapuhoz és kopog.

A kopogása persze nem hallatszik be a portás fülkéjéhez; erre a látogató zörgetni kezd.

A kíváncsi utczanép mosolyogva áll meg a palota előtt, a furcsa vendég történelmi folytatását várva.

Végre megjelenik az aranypaszományos sapkájú portás. A szakála előkelő, mint egy fejedelemé.

— Mit akar? Mit zörget maga? Takarodjék! — parancsol a parasztra.

— A leányomat keresem . . . — hebegi ez, ijedten lekapva zsiros kalapját.

— Itt nincs semmiféle leány, aki a magáé lehetne.

— De igen . . . az övé ez a ház is. Csak mondja meg neki, hogy jöjjön le egy perczre, mert beszélni akarok vele. Már két hónapja nem küldött se levelet, se pénzt.

A portás ábrázata széles mosollyal néz a látogatóra, — aztán ünnepélyes ceremóniával tárja fel a kaput.

— Méltóztassék belépni, monsieur le papa! . . .

Aurélien Scholl.

Jön már a császár ...

Téli választás.

Döntés a Burgban.

A ház elnapolása

A Tisza klikk bomlása.

Pártértekezletek.

— Fővárosi tudósítónk jelentése. —

Budapest, okt. 3.

Mielőtt a césár sarkon fordult volna, Kossuth Ferencz kezébe nyomott egy czédulát, melynek lényege három szóval kifejezhető: **Magyarország Ausztria tartománya.**

Amikor ez az óriási törvénytelenység megtörtént, mindjárt jeleztük, hogy **jön még a császár** más szóval is, jóslatunk sajnos be is vált, minden tekintetben, mert **most sem a király engesztelő szavának** híre érkezik, hanem a **császáro.**

Téli választást tervez a kormány s reményét a szocialista-agitációra alapítja. Ugy mondják: **többször egyszer egymásután is akar választatni** a rekonstruálandó Fejérvár-kormány, mert a király semmiképp nem hajlandó hozzájárulni a katonai követelésekhez.

A darabontok a császárnál.

Ma ismét miniszterjárás volt a bécsi Burgban. Délelőtt tizenegy órakor fogadta a király báró Fejérváryt s utána vagy tán mindjárt vele együtt jelent meg az uralkodó előtt Kristóffy József belügyminiszter és Lányi, az igazságügyvivő. Hogy mit csináltak Bécsben, arról még semmi hír sem érkezett.

De azzal igenis teljesen tisztában lehet mindenki, aki egy keveset ismeri a politika kulisszái mögött végbemenő dolgokat, hogy a lemondott állapotban levő ügyvezetők megjelenése két eseményvel van összefüggésben. **Az egyik Fejérváryék újból való kinevezésének ténye, a másik az általános választó jog kérdése.** Esemény várható mindkét irányban azért, mert — minden jel erre mutat — ezen a kihallgatáson dönt el, vajjon az országgyűlés október tizediki ülése **előtt vagy után** hozassék hivatalos formában nyilvánosságra az ügyvezető kormányának a hatalomba való visszahelyezése. És eldönt másrészt, vajjon az általános választói jog dolgában a Fejérvár-kormányt mit engednek a bécsi körök.

A Ház elnapolása.

Megbízható forrásból értesülünk, hogy az ügyvivő kormányelnöknek az a szándéka, hogy október 10-iki ülésen a házat nem mint eddig hitték, december hó végéig, hanem **határozatlan időre napolják el királyi kéziratral**, mivel az eddigi tapasztalat szerint, a határidőre kitűzött elnapolás, állító-

lag zavarólag hatott a kitűzött czélok keresztülvitelére.

A Tisza klikk bomlása.

A szabadelvű párt tegnapi értekezlete után lehorgasztott fővel hagyták el a Lloyd klub tagjai a párthelyiséget. Igen leverőleg hatott a pártvezetőségre, hogy a párt tagjainak alig fele jelent meg a fontos konferencián. Ma szélteben, hosszában beszéltek, hogy egy csomó kilépés várható s hogy a mai pártközi értekezlet után már többen fogják bejelenteni kilépésüket a szabadelvű pártból.

Az elsők között lesz Sándor Pál országgyűlési képviselő is.

Mit terjesztenek a pártközi konferencia elé.

(A pártok értekezlete.)

A függetlenségi párt ma délelőtti értekezletén körülbelül százötvenen vettek részt. Kossuth Ferencz elnökelt, aki megnyitotta az ülést s bejelentette, hogy az ifjuság meghívta a függetlenségi pártot a ma délelőtti tartandó zászlószentelési ünnepre.

Szoderkényi Nándor: Indítványozom, hogy a párt innen testületileg vonuljon fel. (Helyeslés.)

Kossuth Ferencz teljes részletességgel beszámolt a bécsi audencia eseményeiről.

Gróf Apponyi Albert: A vezérbizottság azt a kérést terjeszti az összes pártok elé, hogy egy közös értekezleten ennek a királyi iratnak tartalmával foglalkozzanak. Minthogy alkotmányos elvek megvédéséről van szó, a vezérbizottság bármely párt tagját, aki az alkotmány védelmében részt akar venni, ezen a közös értekezleten szívesen látja. A vezérbizottság határozata értelmében ennek az indítványnak a szövege a közös értekezleten adatik ki, de rövid tartalmát itt kötelességem tartja a párttal megismertetni. Elsősorban felkéri az értekezletet a határozati javaslat, hogy hagyja jóvá annak az öt vezérnek a magatartását, akik a királyhoz meghívást nyertek. Másodsorban, hogy a koalíció a korona által közölt feltételek mellett kormányalkotásra nem vállalkozhatott. Foglalkozik még a határozati javaslat a kiegyezés revíziójával és a katonai kérdésekkel s ezekben újból leszögezte a párt álláspontját. A kiegyezés revízióját a királyi kézirat az osztrák faktortól teszi függővé. Ez ellen erősen tiltakoznak, de tiltakoznak gazdasági önállóságunk biztosított jogának kétségbevonása miatt is, mivel semmi revízióra ebben a kérdésben szükség nincs. Mi nem akarunk Ausztriának törvényt alkotni, de viszont a magyar törvényhozás jogi függetlenségét minden áron megvédjük. Továbbá Fejérvár miniszterelnök ez utóbbi pontot zsurnaliszták előtt enyhíteni iparkodott, de a helyreigazítás ezen módjai illetéktelennek s a királyi kijelentésekkel nem egyenértékűnek kell kijelentünk. Mindezek után ez amúgy is súlyos helyzetet még súlyosabbnak látjuk. Ennek a súlyos helyzetnek orvoslását mi csak abban láthatjuk, hogy a magyar kérdések a magyar parlament dietális tárgyalása alá kerüljenek. Tiltakoznunk kell tehát az országgyűlés folytonos elnapolása ellen, követeljük az ülések folytonosságát és a feliratra a választ. Ez utóbbi a képviselőházban megvitatható, eként vonható felelősségre azok, akiket a felelősség terhel, valamint megállapítható lesz az is, hogy kik avatkoztak bele illetéktelenül ezen ügy elintézésébe. (Nagy helyeslés.)

Kossuth Ferencz: Határozatiilag kimondja, hogy a párt egyhangulag ennek az indítványnak a tartalmához hozzájárul. Felkéri Thaly Kálmánt, hogy a párt részéről a délutáni közös értekezleten az indítványhoz való hozzájárulást tolmácsolja.

A néppárt ma délelőtti összes tagjai részvételével gróf Zichy Aladár elnöke mellett délelőtti tizenegy órakor értekezletet tar-

tott, melyen az elnök részletes jelentést tett a bécsi kihallgatásról, valamint ismertette a délutáni közös értekezlet elé kerülő határozati javaslatot. — A párt egyhangulag köszönetet és bizalmat szavazott gróf Zichy Aladárnak és — délutáni értekezletre a párt szónokául — Simonyi Semadam Sándort kérte fel.

Ezzel az értekezlet véget ért.

Blaha Lujza Debreczenben.

A debreczeni színház 40 éves jubileuma.

Az ünnepély programja.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, október 3.

A debreczeni színház negyven hosszú év óta a művészet hajléka.

Nagy ünnepre készül a színház. E hó 7-én fogja fennállásának negyven éves jubileumát megünnepelni.

A színházi bizottság ma délutáni ülésén véglegesen megállapította az ünnepély programját. Az ülésen őszinte örömet keltett Blaha Lujzának a sürgönye, aki készséggel kijelentette, hogy az ünnepélyen részt fog venni.

A rendező bizottság tagjai lettek: Márk Endre, Komlóssy Dzsózsa, Ojáh Károly, Zilahy Gyula és Mándoki Béla.

A bizottság az ünnepségre a következő meghívót bocsátotta ki:

Meghívó Debreczen szabad kir. város színháza fennállásának 40 éves jubileuma alkalmából 1905. évi október hó 7-én este 7 és fél órakor a színházban tartandó díszelőadásra, melyen a színház régi tagjai közül báró Splényiné Blaha Lujza, Mándoki Béla és Gardonyi Antal is szerepelnek. Az előadás általános bérletszűnetben fog tartatni. Jegyek a színházi pénztárnál az előadás előtti napon már megválthatók, rendes napi áron. A rendezőség.

A bizottság meghívta Bezeredy Viktor miniszteri tanácsost a színészeti ügyek vezetőjét, Fesztetich Andor és Némethy Károly miniszteri tanácsost.

A rendező bizottságnak Bezeredy Viktor a következő levélben köszönte meg a meghívást:

Nagyságos felügyelő ur!

Szépen köszönöm megtisztelő meghívásukat a debreczeni városi színház 40 éves fennállásának alkalmából rendezendő ünnepélyes előadásra.

A mily igaz örömet érzek, valahányszor a magyar színészet megerősödése, terjedésének jeleivel találkozom, ezen örvendetes jelenségek újabb munkálkodására ösztönöznek, hogy a magyar színészetnek, mint a magyar kultúra egyik fontos tényezőjének a jelenleginél biztosabb alapokra fektetését, művészi és ethikai színvonalának eme részét tőlem lehetőleg elősegítem.

Ha nem vehetek is részt egyéb elfoglaltságom miatt jubileárius ünnepélyükön, szívvel üdvözlöm Debreczen város lelkes színpártoló közönségét, mely a magyar színészetet mindenkor meleg szeretettel és hazafias lelkesedéssel karolta fel.

Fogadja felügyelő ur kiváló tiszteletnyilvánítását

Kész hívének
Bezeredy Viktornak.

A díszelőadás programja.

Az ünnepély programját a bizottság a következőképpen állapította meg:

I. rész. „Bánk bán” opera nyitánya, előadja a 89-ik gyalogezred zenekara Huber Miksa karnagy vezetése mellett,

II. rész. Magyar dal (élő képekkel), szavalja Szakács Andor.

III. rész. „Bánk bán” második felvonása. Személyek: Bánk bán — Mándoky Béla. Petur bán — Szakács Andor. Mihál bán — Deésy Alfréd. Simon bán — Szilágyi Ernő. Biberach — Gárdonyi Antal. Zászlós ur — Ungváry Vilmos.

IV. rész. „Falu rossza” első felvonása. Személyek: Feledi Gáspár — Vadász Lajos. Lajos fia — Zilahy Gyula. Boriska leánya — Szabó Irma. Bátki Teresi — Almásy Lola. Göndör Sándor — Arkosy Vilmos. Kónya Sándor — Sarkady Vilmos. Öreg paraszt — Katona Imre. Finum Rózi — Blaha Lujza. Csapóné — Gárdonyi Teréz. Sulyokné — Arday Ida. Tarisznyásné — Kertész Kata. Gonosz, baktar — Békés Gyula. Csapó — Szabó Gyula. Jóska — Juhay József.

V. rész. Ünnepi epilógus. Irta dr. Körössy Kálmán. Személyek: Debreczen véd-szellemé — Csáder Irén. Hungária — Markovics Margit. Thália — Szabó Irma.

Fordulat a Zeysig ügyben.

A vizsgálóbíró előtt.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, okt. 3.

A hírhedt botránypörben érdeke kihallgatás, majd szembesítés történt ma a bíróságnál. Tegnap dr. Bakonyi vizsgálóbíró, a fogoly Zigány Árpád vallomási alapján, három tanunak a megidézését rendelte el.

A tanuk egyike, Lakatos László hírlapíró már korán reggel megjelent s erre rögtön felhozták czellájából Zigányt is, aki előtte annak idején bevallotta, hogy a Zeysig-röpiratot ő írta volna. E szerint a kávéházi beszélgetés szerint, a mint az a rendőrség utján nyilvánosság elé került, a megbízást báró Bánffy Dezsőtől kapta volna.

Zigány ma, a mint már előzőleg is megette, h távozottan tagadta, hogy Bánffynak az egész ügyhöz köze van.

— Ilyesmit — ugymond — említtem Lakatos előtt, de csak tréfából.

Arra a kérdésre, hogy mi volt hát az ő szerepe s miért levelezett Banethel, Zigány ezt a kijelentést tette:

— Én csak a közvetítő voltam, még pedig Baneth Sándor és Fekete József között.

Hogy pedig az első percztől fogva gyanu Fekete József, akinek az ágense volt, e tekintetben a vádlott fölvilágosítást adni nem tudott, vagy talán csak — nem akart.

Ellenben ezt a kérdést is tisztázni látszik a szembesítés, mely Lakatos László és Zigány Árpád közt ezúán történt. Persze kérdés, hogy igaz-e az, amit e tekintetben Lakatos más a minap vallott s ma újból megerősített. Akkor ugyanis azt adta elő ez a fiatal hírlapíró, hogy ő Rudnay főkapitány egy ágensének a rábeszélésére Zigánynak, aki akkor már Bérczi tanácsos foglya volt, a rendőrség egyik hivatalozójában tizezer koronát ajánlott fel azzal a kikötéssel, hogy szökjék meg. Biztosították volna arról is, hogy bűnhődés nem éri.

Ma megismételte Lakatos László, hogy ez a jelenet közte és Zigány közt csakugyan megtörtént.

— Történt pedig ez a Bérczi ur hivatalozójában.

Zigány: Ez szószerint igaz!

Lakatos: Csak hozzá kell tennem, hogy arra az időre, míg Zigánynak ezt az ajánlatot tettem, Bérczi tanácsos ur magunkra hagyott. Ő egy szomszéd szobába ment.

Zigány: Ugy van, Szóval: Lakatos ur megette az ajánlatot, én pedig — mert a szökésre okom nem volt — azt visszautasítottam.

Lakatos a vallomás idevágó részét mindenben helybenhagyta.

Ezzel a szembesítés véget ért és Zigányt a börtönör visszavezette a czellájába.

Ha az időből futja, dr. Bakonyi bíró még ma kihallgatja a többi megidézett tanukat is.

Váltógyárosok Debreczenben.

A debreczeni bankok rémel.

Egy váltóhamisító banda úzelmel.

Hét vádlott: harminczhét tanu a bíróság előtt.

Törvényszéki tárgyalások első napja.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szept. 28.

Az elmúlt évben egy váltóhamisító banda tartotta rettegésben a debreczeni pénzügyintézeteket. Nap-nap után megjelent a banda egyik tagja valamelyik pénzügyintézetnél és vagyonos polgárok aláírásával el látott váltókat mutattak be leszámítolás végett. A bankok minden gyanu nélkül kifizették a váltókat, és csak később vették észre, hogy azok egytől egyik hamisítottak.

A banda tagjai egynek kivételével földmives emberek, ez Juoncz József volt telekkönyvi díjnok jelenleg pénzágens. A hamisításokat Juoncz József hajtotta végre. Hogy kiknek a nevére hamisítják a váltókat azt közösen állapították meg. Ebben a monstre hamisítási pörben a tárgyalást ma kezdte meg a törvényszék.

A vádlottakon kívül 37 tanut idézett meg a bíróság.

Magáról a tárgyalásról munkatársunk a következőket jelenti:

Az ügyészség több rendbeli váltóhamisítással vádolja: D. Nagy Imrét, Kovács Mihályt, feleségét Kovács Zsuzsánnát, Kovács Imrét, feleségét Kerekes Katalint, Klink Imrét és Juoncz Józsefet, akik az Ipar és Kereskedelmi Bank, Polgári takarékszövetkezet, Alföldi takarékszövetkezet, és a Takarékszövetkezet című pénzügyintézetek kárára több rendbeli váltókat hamisítottak.

A vádlottak kihallgatása.

A tárgyalás megnyitása után először Kovács Mihályt hallgatták ki.

Az elnök az általános kérdések után megismertette a váddal.

Vádlott: Beismerem, hogy Nagy Bálint és felesége Szodrai Sára, ezenkívül Hegedűs József dr. Kovács József, Kovács Ferenczné, Grausz Mór, Szinetár Sámuel és Tamási Józsefné nevére több rendbeli váltókat társaimmal együtt hamisítottuk, azonban minden nevet Juoncz József írta a váltókra.

Ezenkívül bevallotta, hogy a váltókra kapott pénzeket a Csokonai kertben osztottak meg.

Ezután D. Nagy Imrét hallgatták ki, aki mindent tagadott.

A harmadik vádlott Juoncz József is erősen tagadott és bármiképpen faggatta is az elnök, semmit se akart beismerni.

Erre bevezették Kovács Mihályt, aki szemébe mondta Juoncznak, hogy azt mondta neki és D. Nagynak, hogy „vallani nem muszáj, csak meg halni.”

Ezzel a büntető törvénykönyv azon rendelkezésére akarta vádlott társait kitenni, a mely szerint a vádlott is tartozik önmaga ellen vallani.

A többi vádlottat csak holnap hallgatják ki.

A panaszosok előadása.

Nagy Bálint egyik panaszos kijelenti, hogy vagy tíz váltótvást kapott a közjegyzőtől és utána néhány napra ugyanannyilevelet különböző bankoktól, amelyben fize-

tésre hívják fel, anélkül, hogy a váltókat csak látta is volna. Kész eskü alatt vallani, hogy a vádlottaknak soha váltót nem irt alá és így természetesen a neki az elnök által is felmutatott váltókat soha sem írta alá.

Szodrai Sára felesége szintén kijelenti, hogy a váltókat nem írta alá. A többi panaszost szintén holnap hallgatják ki.

Tanuk kihallgatása.

Az első tanu Lőfkovits Márton, az ipar és kereskedelmi bank igazgatója volt, aki kijelentette, hogy a bankhoz egy tekkönyvi kivonatot is vittek és csak erre fizették ki a váltókat. A bank kára időközben megtérült.

Steiner Adolf nagybirtokos azt vallotta, hogy nála volt D. Nagy Imre gulyás és egy alkalommal azt mondta neki, hogy örökölt és ezért kilép a szolgálatából. Ő nem gyanított semmit, azonban most azt tartja, hogy azért mondott fel neki, hogy minél nagyobb körben tűzhesse hamisításait.

Ekkor az elnök a tárgyalás folytatását holnapra halasztotta.

Nagy vasuti katasztrófa.

Kisiklott vonat.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, okt. 3.

Hétfőn délelőtt az a riasztó hír terjedt el a városban, hogy a szilágyasi viczinális vasuton véres, amerikai aranyu katasztrófa történt, a vonat lezuhant a töltésről és sok ember életét vesztette. A katasztrófa szerencsére nem bizonyult valóznak. Baleset azonban tényleg történt a vonalon, de kisebb aranyu és ember áldozat nélkül.

A balesetről, a mely tényleg nagyon könnyen válhatott volna végzetessé, a következőket jelenti székelyhídi tudósítónk:

Hajnali három órakor indul Szilágy-Somlyóról az a személyvonat, a melynek Székelyhídon Nagyvárad felé van csatlakozása. Az első állomás Szilágy-Nagyfalva, a hová 8 óra 43 perczkor kellene a vonatnak megérkeznie. Ezt az állomást azonban már nem érte el. Közben egy nagy lejtő van, a melyen rendkívüli gyorsasággal ment le a vonat. A mozdonyvezető észrevette az abnormis haladást, de úgy látszik, hogy a fék nem működött kellőképpen. Mire a lejtő végére értek, az egész vonat óriási zökkenéssel kiugrott a vágányok közül.

Az utasok közt természetesen nagy pánik tört ki. Mindenki sietett menekülni a kocsikból. Majd az után néztek, hogy ki sebesült meg. A vonatkisérő személyzet az utazókkal együtt konstátálta, hogy a baleset egyetlen áldozata Szatmári mozdonyvezető, a ki megsebesült, de nem sulyosan.

A személyzet Szilágy-Somlyóról Nagyváradra telefonált, a honnan még hajnalban segélyvonat ment a helyszínére. Kiutazott Eggi forgalmi főnök, a székelyhídi osztály-mérnökség személyzete, továbbá lakatosok és munkások. Kora délelőtt hozzátogtak a megrongált pálya helyreállításához és a teljesen kisiklott vonat beemeléséhez. A munka még egy-két napig is eltarthat. Addig a forgalmat átszállással tartják fenn.

A segélyvonat még délelőtt visszaindult a baleset színhelyen rekedt utasokkal Nagyváradra. A szerencsétlenül járt vonat utasainak előadása szerint valóságos isten csodája, hogy nagy katasztrófa nem történt. A kisiklás után ugyanis össze vissza dőltek a kocsik, több le is fordult a magas töltésről.

Innen származhatott, hogy rémhírek voltak elterjedve a kisiklásról.

A baleset ügyében az államvasutak kolozsvári üzletvezetősége megindította a vizsgálatot. A vizsgálóhizatos már ma a helyszínére utazott, a hol az érdekelt bivatalfőnökökkel megtartja a szemlét és kihallgatja a jelenvolt vasutasokat.

Vármegyénk és vidéke.

Feltört bolt. Hosszupályi község lakosait egy vakmerő betörés tartja izgatottságban. Kedden reggelre virradólag feltörték Kaufmann Jakabné üzletét és onnan elloptak vég vásznakat, süveg czukrokat. Az elloptott tárgyak értéke 68 korona 82 fillér. A megkárosított kereskedő Dombi Áron tépei lakosra gyanakszik. A vizsgálat ilyen uton indult meg.

Meglőtt kis fiu. A biharmegyei Tenke község lakosságát részleteiben borzalmas eset tartja izgatottságban. Jeney József disznót ölt s a kopasztáshoz több hatalmas füstben és dézsában vizet foraltatott. Jeney déltájban bement a faluba a henteshez, hogy hólyagot vásároljon. A felesége, aki távolléte alatt a szerszámokat mosogatta a forró vízben, egy perczeire eltávozott a háztól. Amikor visszatért, rémülten látta, hogy két éves fiacskája egy forró vízzel telt dézsában vívódik. Hamarosan kirántotta a gyermeket, de már késő volt, mert a teljesen leforrázott kis fiu néhány perc mulva meghalt. Az ügyesség gondatlanságért megindította az eljárást az anya ellen, akit azonban semmiféle bizonyítékok nem terhelnek.

Színház.

Heti műsor.

Szerda. Katinka grófnő	C	"
Csütörtök. Vájlunk el	A	"
Péntek. Bibor és gyász	B	"
Szombat. Jubileumi előadás.		

Kalinka. Meglehetősen türes földszinti padosok előtt érte meg tegnap harmadik színre kerülését Hívős eredetiségben és jó tulajdonságokban szükkölködő műve. Az előadók igyekezetén semmi sem mulik. Ők tegnap is jobb ügyhöz méltó igyekezettel mentettek ami menthető. Zilahyné és Fóti Frida dispositiojuk teljében élvezetet nyújtottak. — A legszebb igyekezetet tanusította a többi szereplők is. — Polgár sokat simított Teofil herczegén és sikerült kupléival jól megérdemelt tapsvihart aratott. Szónéklül nem hagyhatjuk azonban azt, hogy a koristák megint kezdik a saját mulatozásukkal az előadást zavarni. mely fegyelmetlenség csirájában, még az évad elején elfojtandó volna. A násznép jelenetében pl. az egyik zászlóvivő a zászló szövetet folyton az előtte álló énekesnők orra előtt tánczoltatta s nagyokat mulatott a nők kapkodásán. Az ilyesimből nem kérünk.

Blaháné jön. A nemzet csalogánya Blahánétól tegnap sürgöny érkezett Oláh Károly városi tanácsnokhoz, melyben értesíti, hogy a 7-én megtartandó jubileumi előadáson részt vesz és eljátsza a *Falu rossza Finom Rózsiját*.

Október 6-án a gyásznapi emlékére Bibor és gyász kerül színre, főbb szereplők: Markovits Margit, Arday Ida, Szakács Andor, Békés Gyula, Ternyei Lajos Deésy Alfréd és Krasznay Ernő.

A közönség figyelmébe. A színházi iroda ez uton is értesíti a közönséget, hogy a pénztár *előjegyzéseket nem fogad el.* A jegyek éppen azért árusíttatnak már egy nappal előbb, hogy a közönség idejében hozzájuthasson s így mellőzhető legyen az *elővétel*, mely különben is a közönség kis részének érdekeit szolgálja.

A nagyapó előadása. „Nagyapó“ Szigligeti Ede kitűnő énekes vigjátéka, melyben annyi az énekszám, hogy inkább nevezhető operettnek, mint vigjátéknak, előkészülete van.

Új előfizetést nyitunk október elsejétől.

1 óra 1 korona.

Mutatványszámokat szívesen küldünk.

Minden előfizető **ingyen** kapja a Debreczeni Független Ujság december elején megjelenő **czimtárral ellátott**

Nagy Képes Naptárát.

Telefon 18 és 339.

Kiadóhivatal Piacz-utca 47—49.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339.

Szerkesztőségi ó. : d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2 ó. Szerkesztőség és kiadóhivatal Piacz-utca 47 szám.

Debreczen a budapesti tüntetésen.

Polgáraink az októberi nagyünnepen.

Megmozdul a város.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, okt. 3.

Október hatodikán elzarándokol ez az ország Kossuth Lajosnak és a vértanu miniszterelnöknek gróf Batthyány Lajosnak sirjához. Csodálatosan nagy nemes és előkelő lesz ez a tüntetés. Természetes, hogy nem maradhat el innen Debreczen közönsége sem. Erre vonatkozólag tegnap mozgalom is indult meg a városban. Pártoktól, pártkeretektől eltékozva felszólítás van intézve minden igaz és jóérezéstű debreczeni polgárhoz, hogy vegyen részt a tüntetésben. A hazafias lelkes szép hangú felhívás a következő:

Polgártársak!

Omoljanak le a pártokat elválasztó falak! Ne legyen köztünk különbség többé születéi, foglalkozás és társadalmi osztály szerint!

Egyesüljünk mindnyájan a hazaszeretelben, kiket a föld hord és egészen betakar a haza szeretetben, a hazafias erényeknek önzetlen gyakorlásában.

Ma ezerszer inkább, mint valaha van szükség erre; álnokság, hitszegés környékez bennünket, szentesített törvényeinket kiforgatják, annyi hősnak kiontott vérével megpecsételt alkotmányunkat lábbal tiporják.

Veszélyben az alkotmány, veszélyben a haza! Már halljuk a hívó szót.

Talpra magyar

Hi a haza!

Tüzet önt belénk a nagy időknek szent zsolozsmája:

Kossuth Lajos azt izente...

Polgártársak!

Budapest fő és székváros polgársága egy szív egy lélek a válságos napokban. Debreczennek is meg kell mutatni, hogy a fővárosból kiindult hazafias érzelem hullámoknak gyűrűi ide is elhatoltak, a magyar szabadság ósvárosának falai közé!

Nem tudjuk mikor jó el a perc, melyben „Mindnyájunknak el kell menni“ de ez a perc ne találjon bennünket készületlenül.

Zarándokoljunk el két sirhalomhoz, a magyar nemzet két örökké fényl vezércsilagának nyugovó helyéhez.

Közeleg október 6-ik napja, mintegy évről évre megújuló és irtózatossá emlékeztető az osztrák gazságra — az osztrák zsarnokságnak a legyilkolt hősök gőzölgő vérében dobzódására.

Mind meggyújtjuk e napon a bosszuért, a megtorlásért kiáltó emlékezésnek lobogó faklyáját, de most élesszük, most szítsuk ezt a tüzet keblünkben, fellángolva a magas menyboltozatig, hogy melege, hogy tüze átjárja minden magyarnak szívére, a ki Kárpáttól-Adriáig lélegzik és mozog.

Zarándokoljunk el a magyar szabadság két vezércsilagának, Zsarnokság által legyilkolt „nemzeti miniszterelnöknek“ gróf Batthyány Lajosnak és a zsarnokság által hontalanná tett legnagyobb magyarának Kossuth Lajosnak, a budapesti kerepesi temetőben domboruló sirjához!

Szívének dobbanjon össze Budapest főváros népének szívével, mutassuk meg, hogy e válságos napokban a kitartáshoz erőt, a veszélyben bátorságot, ha kell önfeláldozást a nagy idők nagy embereinek életéből tetteiből meritünk.

Zarándokoljunk el október hatodik napján a sok közül e két sirhalomhoz, ott vegyük magunknak a tiszta hazaszeretnek szent lelkét!

Omoljanak le köztünk a választó falak, melyek párt, társadalmi osztály és foglalkozás szerint bennünket eddig elválasztottak! Jertek el mennél számoszabban!

A végleteket ma este 6 órakor az Angol királynő szálloda nagy termében tartandó értekezleten állapítjuk meg, melyre Debreczen város hazafias polgárságát ezenel meghívjuk.

Az előkészítő bizottság nevében.

Debreczen, 1905 október hó 4-én.

Dr. Körössy Kálmán Dr. Varga Lajos.

— **Személyi hír.** Szávay Gyula, a kereskedelmi és iparkamara titkára hazajött és a hivatal vezetését átvette.

— **Október hat a főiskolában.** A magyar irodalmi önképző társulat október 6-án, d. u. 5 órakor az aradi vértanuk emlékére a kollegium dísztermében kegyeletes ünnepélyt rendez, melynek programja a következő: 1. Gyászdal, énekl a főiskolai kántus. 2. Megnyitó beszéd, tartja dr. Ferenczy Gyula akadémiai igazgató. 3. Október 6. a M. I. Ö. T. pályázatban díjnyertes óda írta Kiss Endre. 2. jh. szavalja Varga Antal 2 th. 4. Gordonka szóló, Hajdu István VIII. o. t. zongorán kíséri Balogh István 4 jh. 5. Emlék beszéd tartja Kiss Endre 2 jh. a Főiskolai Lapok szerkesztője. 6. Az aradi tizenhárom, írta Pósa Lajos, szavalja Steiner J. jh. 7. Himnus, énekl a főiskolai kántus. Belépő díj nincs, a meghívó belépő jegyül szolgál, a pontos megjelenés kéretek.

— **A miniszter a mentő-egyesület ellen.** A darabont-kormány halálos csapást mért a tervezett debreczeni mentő-egyesületre, mert rendeletében kijelentette, hogy csupán a bábaképzőnél türi el az egy évi orvosgyakorlatot, a debreczeni közkórházat azonban, amelynek keretében lenne felállítva

Higgye el!

hogy **Wallerstein Fülöp fiai** régi jónévű **rőfös** üzletében legjobban vásárolhat és már 1 frtos vásárlásnál egészen ingyen élet nagyságu fényképet kap. Női- és gyermek felöltők nagy választékban.

a mentő egyesület, arra sem érdemesítette, hogy az orvosjelöltek gyakorlati évök eltöltésére alkalmasnak nevezze. Az eljárás városszerte nagy felháborodást keltett és valószínűleg a tanács új felterjesztést fog a belügyi ügyvivőhöz intézni.

— **Debrezen az alkotmányvédő gyűlésen.** Torontál vármegye felhívást intézett a városhoz, hogy a koalíció tegnapi alkotmányvédő ülésére küldjön küldöttséget, melylyel demonstráljon a nemzeti követelések mellett. A felhívás azonban már későn érkezett és így a város ezt a tervet nem valószínűsítta meg.

— **A villamos telep ügye.** A jog és pénzügyi bizottság ma délután veszi tárgyalás alá az újonnan építendő villamos telep ügyét. A bizottság a beérkezett ajánlatok felett véleményt mond, a mely a tanács, illetve a közgyűlés elé kerül. A jogügyi bizottság véleményét mindig reverenciával bírálja el a közgyűlés, épen azért hisszük, hogy a magánérdek számúve lesz a bizottság véleményénél.

— **Hitelesítő közgyűlés.** Ma délután három órakor Domahidy Elemér főispán elnöklése alatt hitelesítő közgyűlés volt, melyen a tegnapi és szombati közgyűlés jegyzőkönyvét hitelesítették.

— **Hírek az ipartestületből.** A sütők cukrászok és mézeskalácsosok választmányára f. hó 4-én d. u. 3 órakor Riesz Lipót elnöklése alatt az ipartestület kis tanács termében választmányi ülést tart, melyen folyó ügyek intéztetnek el. — A közművesek választmányára Károlyi Sándor elnöklése alatt folyó hó 4-én d. u. órakor tartja meg választmányi ülést az ipartestület kis tanács termében, a melyen folyó ügyeket tárgyal.

— **Mennyi városi adót fizetünk.** A városi tanács felhívása sikerrel járt, mert a polgárság szorgalmasan fizeti a városi adókat. Így az elmúlt hónapban befolyt községi adóban 34687 korona 9 fill., utadóban 10964 korona 92 fillér, ref. egyházi adóban 6324 korona 28 fillér, nyírvizlecsapolási adóban 1875 korona 92 fillér, iparkamarai költség címén pedig 450 korona 09 fillér.

— **Kitüntetett galambok.** Komlóssy Miklós a kamara fogalmazója rendkívül nagy elszorítással galambászok. — Szép, faj galambjai messze földön ritkítják páriját. Legutóbb Szatmáron baromfi kiállítás volt, ezen Komlóssy Miklós 8 pár szép fajgalambot állított ki. A bíráló bizottság e galambokat ezüst éremmel tüntette ki.

— **Október 6 emléke.** A máv. altisztikör október hó 6-án az aradi tizenhárom vértanu évfordulója alkalmával saját helyiségeiben saját dalárdája közreműködésével szavallatokkal és hangversenyyel egybekötött kedélyes táncmulatságot rendez. Tekintettel a kitünően összeállított műsorra, előre is szép sikert jósolunk.

— **Gyászrovat.** Részvétellel közöljük, hogy néhai polgár Molnár Bálint életének 52 ik boldog házasságának 17-ik évében rövid szenvedés után tegnap elhunyt. A megboldogult felesége Szathmáry Eszter öt gyermeke és nagyszámu rokonsága gyászolja. Temetése ma délután 3 órakor lesz a ref. egyház szertartása szerint a Tizenháromváros-utca 41 számú háztól.

— **Betörés a Garay utcán.** A vakmerő betörések csak nem akarnak megszűnni. Tegnap is történt egy ilyen, Pálfi Endre Garay-utca 10. sz. alatti lakásába ismeretlen tettes betört és onnan az ágy párnái közül 90 koronát elloptott. A rendőrség a nyomozást megindította, de annak még pozitív eredménye nincs. Alapos a gyanu, hogy a lopást benfentes ember követte el. Mert ha a tolvaj a helyzettel ismerős nem volna, akkor fogalma sem lett volna a pénz biztos kelyéről. Emellett vall még az is, hogy a tolvaj semmiféle székrenyt nem tört fel.

— **Meghaltak.** A tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be az anyakönyvi hivatalnál. Molnár Bálint ev. ref. 52 éves, Agárdi Etelka ev. ref. 18 napos, Varga Mihály ev. ref. 84 éves, Orosz Lenke r. k. 13 éves.

— **Öngyilkos vízfordó.** Tegnap egy élete javában levő szegény ember dobtta el magától életét. A lakása padlásán felakasztva találták, hogy miért tette ezt, senki sem tudja, erről írást nem hagyott. Az öngyilkosság részletei ezek: Tóth János 41 éves magános ember, a Pásti-utca 8. sz. a. lakott, vízfordással foglalkozott. Rendesen korán reggel szokott kelni, de kedden szokatlanul nem jelent meg. Az udvarban lakók rosszat sejtettek és keresték lakásán ott nem találtak, míg végül hosszu keresés után végre a padláson találták meg felakasztva. Ekkor már halott volt. A rendőrség a holttestet a kórházba szállította.

— **A Szent Erzsébet egyesület ülése.** A „Szent-Erzsébet egyesület“ ma szardán d. u. 30 a szokott helyiségben választmányi ülést tart, melyre ezen uton is tisztelettel meghívja a t. cz. tagokat az elnökség.

— **Orvosi körökből.** Dr. Rózsa Ignác fűrdőorvos Karlsbadból hazatért és a télen át Hatvan utca 42. sz. a. lakásán rendel.

— **Végzetes verekedés.** Kiss István — mint megirtuk — vasárnap erősen bepálinkázott állapotban ment haza felé. Belekötött a járókelőkbe. Így tett Nagy Józseffel is. Ez aztán eldobta. Kiss az esés következtében önkívületi állapotba jutott. Ilyen állapotba szállították be a kórházba. Tegnap estig feküdt ott és több ízben megkísérelték az életre hozását, ez azonban nem sikerült. Az esti órákban aztán megváltotta a halál. Felboncolják és holnap temetik.

— **Az osztálysorsjáték húzása.** Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő számok nyertek.

60 000 koronát nyert: 82342.
30 000 koronát nyert: 35814.
5000 koronát nyertek: 24242 69415 71777.

2000 koronát nyertek: 1078 8836 9046 18453 20125 28221 32470 35762 36654 38550 39023 42395 46159 54084

58368 58666 65136 66206 79617 82325 84174 97121 100946 102508 108090 109701.

1000 koronát nyertek: 461 1593 3559 4093 4565 7259 11692 14193 16084 17214 21293 23291 25407 27244 29006 30372 30822 37227 38808 39785 40620 45053 52769 55630 55769 55778 58981 60628 61265 64345 66932 67625 68378 69171 71085 71531 74387 76136 77744 79291 80736 81384 82609 84970 86443 90778 90993 98452 104909 55586.

500 koronát nyertek: 6889 7115 8615 8695 9670 9802 9987 10444 11664 11837 12397 14348 18093 19149 19698 20763 21876 22897 23399 24928 25333 27025 27918 27993 28016 30507 35120 39487 39925 41491 44866 44991 50820 54630 57463 58350 61465 63892 66192 75305 75820 76248 76016 79385 84265 84851 86878 89399 89652 90912 95802 98840 99366 100386 101242 104441 104558 104762 108576.

A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

— **Teknőt lopott.** Papp Istvánné hadházi-utcai lakosnő kint az udvaron tartotta teknojt. Kedde viradóra azonban ismeretlen tettes azt ellopta. A rendőrség a vizsgálatot megindította.

— **Eltűnt ágyneműk.** Ispán Julia Kabáról jött be Debreczenbe szolgálni, most helyváltozása volt. Összecsomagolta fehérneműt és cselédkönyvével együtt összekötötte. Váratlan meglepetése történt azonban, ismeretlen tettes azt ellopta. A fehérnemű ellopását a rendőrség feljelentette. A rendőrségen nyomban hozálattak a nyomozáshoz, eddig azonban ennek eredménye nincs.

— **A tanoncz garázdálkodása.** Nem tudni mi okból, de Kripló Lajos Teleki-utca 64. sz. a. lakos Pápai Vincze tanonczát barátja, Bozóki Sándor megfogta, egy kutyát reáuszított és azzal összeharapdaltatta. A vakmerő tanoncz ellen az eljárását megindították.

x **Használja a híres Hajdusági pedrót.** Egy doboz 50 fillér. Kapható Grosz Nagy Ferencz gyógyszerésznél Debreczen, Kossuth-utca Arany-egyszaru gyógyszerertár.

TÁVIRATOK.

A pártközi konferencia.

Thaly Kálmán a Kossuth-párt szónoka.

Fővárosi tudósítónk távirati jelentése.

Budapest, október 3.

Az új városháza nagytermében megtartott pártközi konferencián 245 képviselő jelent meg. A Tisza-párt teljesen távol volt.

Jelen volt a Kossuth-párt minden tagja, a disszidensek kivéve Andrassy Gyulát, aki kimentette magát, azonban kijelentette, hogy a határozatot elfogadja, a néppárt, a Bánffy-párt és az új disszidensek, akik közül Ivánka Oszkár hiányzott, azonban ez is kimentette magát.

A vezérek érkezését éljenzéssel fogadták.

Az első sorban Apponyi Alhert, Szentiványi Árpád, Nagy Ferencz, Gul-

Őszi ujdonságok

női- és gyermek felöltőkben.
Teljesen friss árak.

Legszebb

a mit az őszi idény nyújthat
mérésre árban kaphatók

Darvas Testvérek

női felöltő áruháza.

Főter. Fehérlő szálloda épület.
Kistemplommal szemben.

ner Gyula, Darányi Ignác és Wlassics Gyula ültek.

Három óra után néhány perczel Kossuth Ferencz megnyitja az ülést és üdvözlő mindazokat, akik részt vesznek az alkotmány védelmében. Bejelenti, hogy Andrassy és Ivánka kimentették magukat. A jegyzőkönyv vezetésével Tóth Jánost bizta meg.

Ezután a következő történelmi jelentőségű szavak kíséretében olvasta fel az alábbi határozati javaslatot:

Ebben a súlyos helyzetben csak arra kérem önöket, ne keressük azt, ami elválaszt egymástól, hanem a mi egyesít bennünket, mert egyesült erővel könnyen visszaverhetjük az ismét megújult hagyományos támadást és mint őseink is, teljesíteni kell nekünk kötelességünket, mert a nemzet sorsát reánk bizta.

A határozati javaslatot ezennel beterjesztem:

Az egybegyűlt országgyűlési képviselők, a szeptember hó 23 án ő Felségénél járt vezérek eljárását mindenben helyeslik.

A király által a vezérek elé terjesztett program alapján a kormányvállalást erkölcsileg lehetetlennek és az alkotmányba ütközőnek tartják.

Alaptörvényeinkbe ütközik a királynak az a felfogása, hogy a hadsereg kérdésében a nemzetnek nincs beleszólási joga. Alkotmányunk alapjait támadja meg a harmadik pont, mert mint független állam bennünket egy más állammal tárgyalásra senki sem utasíthat. Az értekezlet megállapítja, hogy a királynak mindazon tanácsosai, akiknek része volt a szeptember hó 23 ki eseményekben, azok felelősségre vonandók. Az alkotmányba ütköző elnapolás ellen már eleve is tiltakozik az értekezlet és ha ennek az érdekében egy más újabb erőszakos lépések történnek, a képviselők jogaik gyakorolhatása érdekében a nemzet előtt fogják tiltakozó szavukat fel emelni.

A határozati javaslatot és Kossuth Ferenczet perczeleg éljenzék a megjelentek. Elsőnek Thaly Kálmán szólalt fel aki a függetlenségi párt megbízásából elfogadja a javaslatot. Szavait azzal fejezte be, hogy a legféltettebb kincsünknek az alkotmány védelmében mindannyiunknak részt kell vennünk. Eljen Thaly Kálmán (Hosszas éljenzés.)

Kossuth Ferencz roszalja, hogy nem vesz részt mindenki az alkotmány védelmében. (Közbeszólások: le az élőhalottak pártjával. Eljen Kossuth Ferencz.)

Wlassics Gyula a dissidensek nevében örömmel fogadja el a javaslatot, és az a meggyőződése, hogy ha eddig nem szövetkeztek volna a pártok most feltétlenül meg kellene tenniök (Eljen a koalíció.)

Simonyi-Semedam Sándor a néppárt nevében hozzájárul a határozati javaslatához és felveti azt a kérdést, hogy nem jött-e el annak az ideje, hogy minden párt beolvadjon a Kossuth-pártba. (Eljen a Kossuth part. Perczeleg tartó éljenzés.)

Kossuth Ferencz: Ez most nem tartozik ide. Itt nem kell a pártok programját bírálni.

Nagy Ferencz az új dissidensek nevében elfogadja a javaslatot, azonban helyén valónak tartja, ha a parlamentben istiltakoznak a nemzeti jogok lábball tiprása ellen. (Helyeslés.)

Bánffy Dezső erőteljes szavakkal tiltakozik a bécsi audiencia ellen, a javaslatot elfogadja.

Vázsonyi Vilmos, áruló az aki nem csatlakozik most a küzdőkhoz, mert ami alkotmányunk szuverenit nem a császár adta, mert hisz hamarabb meg volt mint a Habsburgok egyáltalában léteztek volna. A javaslatot a demokraták és az újjászervezett szocialisták nevében elfogadja.

Ezzel az értekezlet véget ért.

Fejérvári miniszterelnök.

Bécs, okt. 3. Ma délelőtt 10 órakor Fejérvári tábornoki egyenruhába öltözve ment a királyhoz. Egy fél óráig volt a királynál. Ezután Gautschot látogatta meg, akivel együtt visszatértek a királyhoz. Mindkettőjüket fogadta. Utánuk Kristoffyval, majd Lányival tárgyalt a király. Itt biztosra veszik, hogy a király ma Fejérváryt újra kinevezte miniszterelnöknek.

Kristoffy nyilatkozata.

Bécs, október 3. Kristoffy József amikor a királytól visszajött, fogadta az újságírókat, akiknek kijelentette, hogy a király elé a választási reformról szóló elaboratumát terjesztette. Meg volt lepve, hogy a király milyen tájékozódva volt az eseményekről.

A darabontok Bécsbe maradnak.

Bécs, október 3. Fejérvári Kristoffy és Lányi még holnap is Bécsben maradnak, mert a király ismét fogadni fogja őket.

A király az ügyvivők programját elfogadta.

Bécs, szeptember 3. A városban hire jár, hogy a király ügyvivők programját elfogadta, kinevezésök a szombati hivatalos lapban meg is fog jelenni.

Zászlóavatási ünnepély.

Budapest, okt. 3. Az egyetemi ifjúság mai zászlóavatási ünnepélyén megjelentek Kossuth Ferencz, Batyányi Tivadar gróf, Bánffy Dezső és még több képviselő. Az ifjúság nagy lelkesedéssel ünnepelte ezt az ünnepélyt.

Rablók egy plébánián.

Vakmerő támadás Biharon.

— Saját tudósítónktól. —

Bihar, okt. 3.

Két vakmerő cigányember elvetemült rablótámadást kísérelt meg és hajtott végre vasárnap este Biharon, amelynek lakosságát izgalomban tartja még most is a banditák tette. A két cigány behatolt a plébániára, rabolni akart s hogy ez nem sikerült nekik, leütötték a plébánost és a nővérét.

A legújabb cigánygarázdálkodásról következő tudósításunk szól:

Vasárnap este 8 óra tájban vacsoránál ül a bihari róm. kath. plébános Fehér Nándor nővérével: Antóniával.

Nyugodtan vacsoráztak és beszélgettek, mikor két erősen bekormozott, álarcos zsványalak rontott be a szobába bottal és bicskával a kezükben. Az egyik rabló megszólalt:

— Add ide a pénzedet, tisztelendő ur, vagy meghalsz!

Halálos rémület fogta el a plébánost s különösen nővérét.

A plébános, hogy a rablók kezéből megszabaduljon, a zsebéből 40 fillért vett ki s azt átadta a felismerhetlen arcú rablók egyikének azzal, hogy nincs több pénze. A rablók persze nem elégedtek meg a sovány prédával, tettelegességre vetemedtek. Mindegyiknél nagy bot volt s azzal kezdték agyba-főbe ütni a plébánost és a nővérét.

A megtámadott pap és a nő súlyos ütlegeket szenvedtek a rablóktól és segítségért kiáltottak, de szerencsétlenségükre jajkiáltásukat elnyomta a külső lárma, amit az utcán játszadozó gyermekek okoztak. A két rabló, mikor az áldozatok eszméletlenül maradtak a földön, az asztalról lekapva a pecsenyével telt tálát, a ház kertjén keresztül elmenekült.

Az egész környék csendőrsége megkezdte a nyomozást még vasárnap este. A rablók kilétét sikerült is megállapítani két notárius gazember, Bozsányi Imre és Deli János b. püspöki cigányok személyében.

Tegnap délelőtt Bozsányit a csendőrök elfogták, Deli még nem került kézre. Az elcsipett rabló eleinte tagadott, de később beismerte, hogy ő az egyik tettes. Hogy a társai merre szökött, nem tudja.

A két áldozat állapota súlyos, de nem életveszélyes. Fehér Antónia a fején szenvedett nagyobb sérülést.

REGÉNY-CSARNOK.

A hetes számú zárka.

Büntügyi regény.

Rövid szünet után így kezdte a herceg: — No hát! Szeretem Önt Nagyságot asszony és bizonyára nem ma vette először észre, hogy mennyire szeretem. Amióta két év előtt először láttam, folyton ezen érzélem ellen küzdök — de hasztalanul.

És tulajdonképpen nem is bája, sem szépsége az, ami engem annyira lelánczol, hanem lényének valamely titkos varázsa, melynek ellenállani gyöngék az én erőm.

Viviane szó nélkül hallgatta ömlengéseit, de midőn a herceg elhallgatott, csöndesen mosolygott.

— Látja, szól, akkor talán nem is igaz, hogy de Chataigneraie kisasszony kezére vágyik? Vagy van ő rajta is valami titkos varázs?

— Ön csak csufolódik, felelte Liprani. De tudok már mindent, kiáltott vadul fel a herceg. Ön más valakit szeret!

— És ha úgy volna, mi lenne?

A herceg összeránczolta homlokát.

— Ha ezt biztosan tudnám, szót sőt téten, akkor nyolcz óra lefolyása alatt a világon egy emberrel kevesebb volna.

Viviane kezét szívére szoritotta.

— Hála Istennek, az én kedvesemnek nem kell félnie az Ön féltékenységből.

— Hát nin sen itt?

— Ő már halott — szolt elhalványodva a fiatal asszony.

Amint ezen szavakat kiejtette közvetlenül mellette egy férfi haladt el. Lionel volt. Viviane első pillanatban nem is hederített reá, de azután szemével titkon névelte, míg csak el nem tűnt.

Midőn már nem láthatta, önkéntelenül is olyan mozdulatot tett, mintha még szeretné látni. De ismét a kék szalon küszöbéhez ért és elbucszva a hercegtől sir Douglasnak nyújtotta karját, hogy őt hazakisérje. Utközben nagyon hallgatagon gondolataiba merült és csupán egyszer látszott álmaiból felebredni. Fejét hirtelen felemelte és sir Douglasra nézett.

— Ma este, kezdte, eszembe juttattak valamit és ez fájdalommal tölt el. Látta azt az amerikai, aki de Senneterre Lucziennel beszélt? Lionelnek hívják.

— Nem ismerem.

— Nem találja, hogy arcban nagyon hasonlít...

Viviane nem fejezte be. Ujjai idegesen babráltak ráhája csipkefodrain és ajkai görcsösen rángatóztak.

— Kedves Viviane! szolt szeretetteljes hangon sir Douglas. Már többször mondtam hogy milyen hálátlan dolog ilyen veszedelmes ábrándokkal foglalkozni. Űzze el magától az ilyen gondolatokat és csak úgy fogja visszanyerni méltatlanul elrabolt nyugalmát.

[Folytatjuk.]

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Schwarz E. Debreczeni bizományos távirati jelentése

Budapest, 1905. október 3

Készáru változatlan, határidők javultak.

1905. októberi buza	15.78-87
1906. áprilisi buza	16.50-52
októberi rozs	12.98-00
1905. áprilisi rozs	13.62-64
októberi zab	12.52-54
1905. áprilisi zab	13.12-14
1906. májusi tengeri	13.34-36
1905. júliusi	—
1905. aug.	—
szeptembri	—
1905. szeptemberi repce	25.60-80

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Bérlet 9 szám (C) Bérlet 9 szám (C)
Debreczen, szerda, 1905. október hó 4-én:

Katinka grófnő.

Operette előjátékkal 3 felvonásban. Irta: Faragó Jenő. Zenéjét szerzette Hűvös Iván.

S Z E M É Y E K :

István gróf	Árkossy Vilmos.
Anna grófné, a felesége	Szakácsiné Ilus.
Katinka grófné, a leányuk	Fóti Frida.
Teofil, herceg	Polgár Sándor.
Pető, diák	Zilahy Vilma.
Romanovszky Kázmér gróf	Deési Alfréd.
Katalin grófnő	Radó Anna
Ulászló gróf	Ternyei Lajos.
Simeon gróf	Vadász Lajos.
János gróf	Kondor Ernő.
Ledoiska grófné	Körösmezey M.
Laura, grófné	Szabó Mariska.
Erzsébet grófné	G. Kertész K.
Ulrik, Teofil szolgája	Sarkadi Vilmos.
Jean, Ulászló szolgája	Szabó Gyula.

Kürtösök, vadászok, katonák, huszárok, násznap, nemeselek, apródok, szobaleányok, cselédség, hírnökök, Történik egy lengyel városban.

Keztyű vételnél

Ügyeljünk arra hogy csakis szakértőtől vásároljunk.

Legajánlatosabb tehát ha a legújabban felfedezett amerikai fiatal kecskék bőréből készített finom keztyűket használjuk, a mely áruk dus választékban kaphatók

Kun Márton

kötszer-, keztyű-, pipere és kézműáru üzletében
DEBRECZEN, Placz u. 12. szám.

Uj Uj Uj Verseny-czipő áruház! Uj czipő üzlet.

Olcso árak! Nagy választék! Olcso árak!
Kossuth-utca 6. sz.

Kitünő minőségű olcso uj czipő árakkal dusan felszerelt üzlet nyilt a Kossuth utca 6. sz. a. Boross Testvérek mellett. Aki olcso árban jó czipőt akar vásárolni, az menjen el a Verseny Czipő-áruházba. — Nem gyárilag, hanem kézimunkával előállított tartós, nyűbeteitlen szép árak kaphatók az alábbi olcso árak mellett:

- Egy férfi chevró czipő czugos 4 frt
- Egy férfi chevró czipő fűzős 4 frt 50 kr.
- 1 pár női vikszos czugos cipő 2 frt 40 feljebb
- 1 pár női vikszos fűzős cipő 2 frt 40 "
- 1 pár férfi vikszos czugos cipő 2 frt 40 "
- 1 pár férfi vikszos fűzős cipő 2 frt 40 "
- 1 pár férfi box czugos, v. fűzős cipő 3 frt 80
- 1 pár női box v. chevró fűzős cipő 3 frt 80
- 1 pár fél kivágott cipő 1 frt 40
- Gyermek czipők 90 kr.
- Flu csizmák nagy választékban 2 frt es feljebb.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.
Megérkeztek raktárra

az őszi divat ujdonságai.
Divat kelmék.
Angol flanellek.
Posztók Costümre.
Mosó velezek stb. stb.
Külön szőnyeg osztály.

Plasztikus

szép termetet minden hölgy nyerhet, ha csakis mérték után készített mellfűzőt használ.

Hölgyek óvakodjanak a gyárilag előállított fűzők használatától, mert ezek a legnagyobb mértékben ártalmasak a szervezetre, míg ellenben a mérték szerinti készítésű mellfűzők az egészségnek megóvása czéljából orvosilag is ajánlatnak.

A legjobb egészségi fűzők készítője.

Piacz-u. 42. szám Goldstein Karolin.

Szőnyeg vásár!

A raktárunkon lévő szőnyegek nagy részét

Mélyen leszállított árakon árusítjuk el.

Különösen ajánljuk elsőrendű minőségű

Brüsszeli szőnyegeinket

igen szép mintákban, melyek 3 frt 20 kr. helyett 1 frt 80 kr. ért kaphatók. Nagy mennyiségű maradék szőnyegek minden fajból

tetemesen leszállítva.

Ezen kedvező bevásárlási alkalom csak néhány héttig tart.

Szabó Lajos fiai cégnél

Debreczen.

Központi női kalap divatterem. ÉRTESÍTÉS.

Ez uton hozom a t. hölgyközönség b. tudomására, hogy London, Páris, Bécsi bevásárlási utamról haza érkeztem és Debreczenben legmodernebb

női kalap divattermemet

Piacz-u. 75. sz. alatt Bankpalotával szemben a szezon legszebb legideálisabb ujdonságaival fölszerelve megnyitottam, a melyre kérem a t. hölgyközönség szives pártfogását, előre is ígérhetem, hogy fényesen berendezett női kalap divattermemben a t. vevőimet a legpontosabban kiszolgálni mindenkor főtörekvésem leend.

Fein Matild

Piacz-utca 75,

Bankpalotával szemben.

Központi női kalap divatterem.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szét minden szó 4 fillér. — Vidéki tudakozásnak tessék választványt csatolni.

Barna fiatal ember 26 éves, ösmeretség hiány ezen az uton keres distingvált, művelt hölgyet, ki hajlandó volna vele levelezésbe bocsájtkozni. Jelige: „E ökelő 47.” a kiadóba.

Fűszer- és vegyes szakmában jártas kereskedősegéd keresetetik. Czim a kiadóhivatalban.

Órák, ékszerek minden kivitelben legolcsóbban csakis Kurián Gyula órás és ékszerésznél Debreczen, Piacz-utca 42.

Végkiárúsítás üzlet-feloszlatás miatt! Mig a készlet tart férfi-, fiu- és gyermek ruhák végkiárúsítatnak Grünfeld Adolf üzletében Debreczen, a Kistemplom mellett. Mesés olcsó árak! Félingyen!

Legfinomabb uradalmi tea vaj $\frac{1}{4}$ kilós táblakban kapható Lusztig és Bannál Simonffy utca 2.

Kiadó bolt vízvezetékkel kenyérpiacson Degenfeld-tér 10. sz. új emeletes épületben.

Raktárhelyiség azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban.

Patay-telep 31. számú házastelek kedvező feltételek mellett eladó Kölcsonös segélyző egyletben.

Uzlethelyiség azonnal kiadó. Czim a kiadóban.

Ugyes ügynök könnyen terjeszthető cikkhez keresetetik. Czim a kiadóban.

Lapelárusítók felvétetnek a kiadóhivatalban.

Okleveles tanítónő, polgári és elemi tanulók tanítását a német nyelvből is elfogadja házaknál vagy lakásán. Czim Csapó-u. 81.

Két szoba, konyha hozzátartozékkal október 1 től április 15-ig a Simon telepig jutányosan kiadó. Értekezhetni Vigkedvő-Mihály-utca 54. szám alatt.

Kopirkönyvek Heller-féle szabadalom, 3 réth regiszterrel, 1000 lapos 2 frt 20 kr, 500 lapos 1 frt 20 kr-ért kapható Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piacz-u. 49.

Zongora jutányos áron eladó. Simonffy-utca 34.

Két szoba, konyha keresetetik a város központján. Czim a kiadóba.

Teljes házi berendezés elutazás miatt olcsón eladó. Pesti utca 55. sz. a.

3 kocsira való szin keresetetik. Czim a kiadóhivatalban.

Pénzkölcsön azonnal 4, 5, 6 százezlékre mindenkinek, minden összegben adóslevelekre, váltókra, kötvényekre, életbiztosításokra, zálogtártyákra, részlet visszafizetésre is. G. Lölhöf, Berlin W. 35. Visszbélyeg.

Egy jó családból 14—15 éves fiu tanulónak felvétetik Slachta János fűszer- és vasüzletében H.-Nánáson.

1000 darab levélboríték, tetszés szerinti czég, nyomással 2 forintért megrendelhető Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piacz-u. 47. Telefon 18.

Egy hittanhallgató bármily tanítást elfogad. Czim a kiadóban.

Jó családból való fiu üveges tanulónak felvétetik Blattner József Csapó-u. 1. sz. a.

Tisztán kezelt kókusz-zsir 1 kg. 58 kr. Kapható Róth Antal fűszer- és csemege üzletében Csapó-u. a zenede épülettel szemben.

Házilag készített borecset eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Uzleti könyvek félárban kaphatók Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piacz-utca 49.

Nádszék fonások a legolcsóbban készítettnek Bethlen-u. 56. sz. a.

Globus-
risztitókivonat.

A

Hollandi gyomorcsépp

a legkitünőbb háziszser mindennemű gyomorfájásnál, gyomorgöröcsnél, emésztési zavaroknál. Használati utasítás mellékelve minden üvegehez.

Kéznel tartása kiválóan ajánlható oly egyéneknek, kik nyaralni, utazni mennek, vagy akik **tanyákon vagy kis faluban tartózkodnak**, hol baj esetén orvosi segítséghez azonnal nem juthatnak.

1 üveg „Hollandi csepp” ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő

gyógyszertárban

DEBRECZEN, városházzal szemben.

1889/1905. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbiróságnak V. 2241/2. 1905. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Adolf Weinberger részére Fein Karolin debreczeni lakostól 34 kor. 10 fillér tőke, ennek 1905. évi június hó 15-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 27 kor. 82 fillér perköltség erejéig 1905. évi augusztus hó 15-án bíróság felülfoglalt és 122 kor. 50 fillérre becsült kalapok és egyéb ingóságok **1905. évi október hó 6-án délután 3 órakor** kezdetét veendő és Simonffy utca 33. sz. alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debreczen, 1905. évi szeptember 7-én.

Oláh Géza bírói kiküldött.

Különlegességek!

Pelüche és haraszt gyermek kabátok, Ruhák, sapkák és fejkötőkben ugyszintén a legdivatosabb kötött Blousokban!!

legolcsóbb árak!

Márton Gyula

divat és rövidáru üzletében

Főtér 9. sz. Bika szálloda mellett.

Kezdődő iskolai évre

Fiuk részére fehér és színes ing, kézellő, gallér, lábravaló.

Leányok részére Reform, empir és diszkötények, alsó szoknyák minden színbe, ingek, hálókötös és bugyogók nyári és télibe. Ágyterítők 110 krtól, Paplanok 190 krtól. Kész lepedők. Kendő félék minden minőségben és nagyságban

Dospoly János utóda

Főtér, Tisza-palota.

Eladó házhelyek.

A Vecsey-Bruckner-féle kegyes alapítvány folytán a debreczeni ref. Egyház tulajdonát képező azon földterület, mely a hadházi ut mentén az Apafy-utca és Ferencz József lovassági lakatánya között fekszik, 300 négyszögöles házhelyekké földarabolatván: e házhelyek mérsékelt áron s igen kedvező részletfizetési feltételek mellett eladók.

Értekezhetni Márton Imre egyházi ügyvédnél Piacz-u. 44. sz. alatt.

Debreczen, 1905. április 20.

A debreczeni ref. egyház küldöttsége.

A Horváth-féle

gőzfűrésztelen vágott tölgy tűzifa

100 kilogrammonként

75 kr-ért

kapható.

Nagyobb vételnél árkedvezmény.

Az elmúlt rendkívül száraz nyár folyamán ismét a

Küküllőmenti

Első Szőlőoltvány-telep

Tulajdonos: **Caspari Frigyes Medgyes, 26.** Nagyküküllő-megye.

volt az egyedüli az egész országban, mely oltványait óriási mennyiségű, naponta 5 millió liternyi vízzel öntözte s ennek folytán az egyedüli szőlőtelep, amely ez évben is valóban szép és minden tekintetben kifogástalan minőségű szőlőoltványokat szállít.

Képes árjegyzék számos elismerő levéllel ingyen és bérmentve.